

Особливості організації виховного процесу в сучасних умовах

Д.Л.ЧЕРЕДНІК, канд. техн. наук С.О.ДАНЬШЕВА, канд. пед. наук
Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури

Процес соціалізації студента у вищому навчальному закладі здійснюється через навчання та виховання. При цьому виховання виконує основну функцію, відповідаючи за цілеспрямоване формування особистості з метою підготовки її до активної участі в усіх різновидах життєдіяльності суспільства.

Виходячи з вагомості виховної складової у формуванні особистості фахівця, в ХДТУБА їй завжди приділялася та приділяється значна увага. Розв'язуються завдання щодо удосконалення організаційних принципів, форм та методів здійснення виховання. Практичний та теоретичний досвід, набутий нами, дозволяє виділити певні ознаки, якими повинен відрізнятися сучасний виховний процес у технічному університеті.

По-перше, це системний підхід до його організації. Використання системного підходу при організації виховання в університеті забезпечило перехід від розрізнених виховних “заходів” до об'єднаної системи виховних дій з урахуванням вимог до компетентності майбутнього інженера, вікових особливостей та інтересів студентського колективу. Крім цього, системний підхід дозволив інтегрувати зусилля всіх суб'єктів виховної діяльності та зміцнив зв'язок між цільовими, змістовними, організаційними, технологічними та оцінково-результативними компонентами педагогічної діяльності, що суттєво позначилося на підвищенні якості підготовки фахівців.

По-друге, управління виховним процесом доцільно розглядати як об'єкт менеджменту, що дозволяє ефективно планувати, організовувати та координувати роботу всіх складових виховної системи шляхом використання творчого потенціалу як викладачів і співробітників, так і студентів.

Третя визначальна риса побудови виховного процесу, відповідно до вимог нової парадигми освіти, – це його демократизація. Даний підхід припускає розвиток відносин між усіма суб'єктами управління навчально-виховним процесом в університеті (у тому числі й органами студентського самоврядування) на підставі розширення їх повноважень і обов'язків. Завдяки цьому забезпечується організаційна, мотиваційна і психологічна єдність усіх учасників виховного процесу як колективу однодумців. Основний акцент робиться на підтримку і розвиток студентського самоврядування як в навчально-пізнавальному

процесі, так і в галузі побуту та дозвілля. Такий підхід дозволяє розвивати у молодих людей управлінські навички майбутніх керівників підприємств, організацій і фірм. Тільки у подібних умовах можливе формування у студентів таких ділових особистісних якостей, як відповідальність, самостійність, свідомість та ініціативність.

Практична реалізація вказаних підходів до організації виховного процесу в університеті неможлива без постійного підвищення професійно-педагогічного рівня професорсько-викладацького складу і впровадження в повсякденну діяльність оптимальної співпраці. Для цього, як наприклад в нашому університеті, організовуються семінари кураторів академічних груп, на яких аналізуються такі питання:

- загальнопедагогічні й психологічні проблеми виховання студентів, особливості організації навчально-виховного процесу в сучасному технічному вузі;
- питання проведення інформаційно-організаційних заходів у студентських групах;
- матеріали, необхідні для інформування студентів про святкові і пам'ятні дати, які відзначаються в Україні;
- матеріали, що пропагують здоровий спосіб життя.

За матеріалами університетських семінарів кураторів в нашому університеті упорядковано і видано три випуски інформаційно-довідкових збірників для організації виховної роботи в ХДТУБА.